

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

≡≡≡ Izpitna pola 2 ≡≡≡

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Petek, 28. avgust 2020 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

A) Naloge izbirnega tipa

1. Kako si v vrstnem redu sledijo stopnje znanstvenega spoznavanja?
 - A Opazovanje, postavljanje hipotez, preverjanje hipotez z raziskavami, razvijanje teorije, vrednotenje teorije.
 - B Opazovanje, razvijanje teorije, postavljanje hipotez, preverjanje hipotez z raziskavami, vrednotenje teorije.
 - C Razvijanje teorije, opazovanje, postavljanje hipotez, preverjanje hipotez z raziskavami, vrednotenje teorije.
 - D Razvijanje teorije, vrednotenje teorije, opazovanje, postavljanje hipotez, preverjanje hipotez z raziskavami.

2. Kateri način raziskovanja predstavlja ocenjevalna lestvica in v kakšne namene jo uporabljamo?
 - A Raziskovalno metodo; uporabljamo jo za ugotavljanje osebnostnih lastnosti.
 - B Opazovanje; uporabljamo jo za ugotavljanje predsodkov in stališč.
 - C Eksperiment; uporabljamo jo za ugotavljanje sposobnosti.
 - D Raziskovalno tehniko; uporabljamo jo za ugotavljanje stopnje izraženosti proučevanih pojavov.

3. Kateri način učenja čustev (strahu) je Watson proučeval z uporabo eksperimenta z malim Albertom?
 - A Instrumentalno pogojevanje.
 - B Modelno učenje.
 - C Klasično pogojevanje.
 - D Refleksno učenje.

4. Katero metodo opazovanja je zagovarjal Abraham Maslow?
 - A Vprašalnik.
 - B Eksperiment.
 - C Introspekcijo.
 - D Intervju.

5. Kateri od navedenih primerov ponazarja notranjo motivacijo dijaka?
 - A Med izbirnimi predmeti za maturo bom izbral tista dva, ki veljata za lažja.
 - B Pri maturi želim biti zlati maturant.
 - C Nadvse se trudim, da bi trener pohvalil/opazil moje sposobnosti.
 - D Veliko brskam po spletu, da spoznavam izsledke raziskav o možganih.

6. Če zborovodja med pevci hitro zasliši netočno zapeti ton, pravimo, da ima zborovodja
- A visoko diferencialno občutljivost.
 - B nizko diferencialno občutljivost.
 - C visoko absolutno občutljivost.
 - D nizko absolutno občutljivost.
7. Ločimo te dejavnike učenja:
- A fizične, sociološke, psihološke in biološke.
 - B fizikalne, sociološke, psihološke in fiziološke.
 - C fizikalne, socialne, psihološke in fiziološke.
 - D fizične, socialne, psihološke in biološke.
8. Strategijo učenja, pri kateri gre za urejanje snovi v logično in pregledno strukturo, imenujemo
- A organiziranje.
 - B elaboracija.
 - C načrtovanje učenja.
 - D ponavljanje.
9. Mama je prijateljici opisala zabaven dogodek s hčerko Majo: »Ko je videla oslička, je rekla: 'Glej, kako smešen konjiček.'« Katero področje osebnostnega razvoja je opisano in na kateri stopnji razvoja je na tem področju Maja?
- A Kognitivni razvoj, senzomotorična stopnja.
 - B Razvoj zaznavanja, predoperativna stopnja.
 - C Kognitivni razvoj, predoperativna stopnja.
 - D Razvoj zaznavanja, stopnja konkretnih operacij.
10. S katerim faktorjem inteligentnosti v Thurstonovi teoriji opisujemo sposobnost hitrega in točnega ugotavljanja majhnih razlik v vzorcih?
- A Prostorski faktor.
 - B Zaznavni faktor.
 - C Spominski faktor.
 - D Faktor sklepanja.
11. Kako imenujemo vseživljenjski proces sprejemanja in prevzemanja vedenjskih vzorcev socialne skupine, v kateri posameznik živi?
- A Socializacija.
 - B Konformizem.
 - C Čustvena stabilnost.
 - D Čustvena zrelost.

12. Osnovnošolec Aljaž se je z vključitvijo v odbojgarski klub spoznal z nekaterimi soigralci, s katerimi se občasno družijo tudi zunaj kluba. Kaj predstavlja Aljažu skupina soigralcev, s katerimi se družijo, in katera vrsta socializacije poteka v tej skupini?
- A Formalno skupino; primarna socializacija.
 - B Neformalno skupino; primarna socializacija.
 - C Neformalno skupino; sekundarna socializacija.
 - D Formalno skupino; sekundarna socializacija.
13. Ko Matej opisuje Nemce kot redoljubne, Špance kot glasne, ženske kot bolj čustvene, govorimo o
- A prvem vtisu.
 - B predsodkih.
 - C napaki simpatije/antipatije.
 - D stereotipih.
14. Aertivno se vedemo, kadar
- A odklonimo zahteve okolja, postavimo se zase, da bi dosegli več in bolje kakor drugi.
 - B se postavimo zase, pri tem pa obzirno upoštevamo interese drugega.
 - C smo sposobni živeti se v položaj, razmišljanje druge osebe in sočustvovati z njo.
 - D nesebično in požrtvovalno pomagamo ljudem v stiski, ne glede na posledice.

B) Strukturirani eseji

1. naloga

Človekovo doživljanje in vedenje razlagajo različne psihološke smeri. Navedite po tri glavne značilnosti behaviorizma in psihoanalize. Ponazorite, kako bi predstavnik psihoanalize razlagal vzrok za zasvojenost z alkoholom in kako bi vzrok za nastanek alkoholizma razlagal predstavnik behaviorizma. Katero raziskovalno metodo ali tehniko bi uporabil predstavnik vsake izmed teh dveh smeri pri raziskovanju vzrokov alkoholizma? Presodite po dve prednosti in dve pomanjkljivosti za vsako izmed smeri.

M 2 0 2 5 4 1 2 2 1 1

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Blank lined writing area consisting of 20 horizontal lines within a rectangular frame.

M 2 0 2 5 4 1 2 2 1 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Lined writing area with 20 horizontal lines.

3. naloga

Poznamo različne vrste (oblike) mišljenja. Poimenujte in opišite tri vrste mišljenja. Za navedene vrste mišljenja ponazorite, kako bi jih dijak uporabil pri izdelavi seminarske naloge za splošno maturo iz psihologije (za vsako vrsto dva primera). Presodite in pojasnite, v katerih življenjskih okoliščinah bi lahko imel posameznik težave, če ne bi imel dobro razvite katere od vrst mišljenja (tri presoje s pojasnitvami).

4. naloga

Vedenje staršev do otrok v družini lahko med drugim opišemo z avtoritarnim, avtoritativnim in permisivnim vzgojnim stilom. Navedite, za katere izmed imenovanih vzgojnih stilov je značilno visoko ali nizko čustveno sprejemanje staršev, in imenujte še po dve značilnosti vsakega vzgojnega stila. Izberite dva vzgojna stila in ju ponazorite z dialogoma med mladostnikom in staršem v položaju, ko mladostnik izrazi željo, da bi šel s prijatelji silvestrovat v tujino. Pri vsakem dialogu predvidite, kako je odločitev staršev vplivala na nadaljnje mladostnikovo vedenje. Kritično presodite, kako različni vzgojni stili vplivajo na posameznikov osebni in socialni razvoj (po dve presoji za vsak vzgojni stil).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 4 1 2 2 1 7

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Lined writing area with 20 horizontal lines.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 4 1 2 2 1 9

Prazna stran

